

तरस्तिन् (wie eben) 1) adj. *rasch, ungestüm, energisch, mutig*, = वेगिन् und प्रौढ़ AK. 2, 8, 2, 41. 3, 4, 26, 130. MB. n. 183. शेषः VS. 19, 88. विजुगदा Baie. P. 8, 20, 31. Indra RV. 8, 86, 10. Cīva Cīv. असुराणो मुराणो च MB. 1, 2546. गन्धर्वाणाम् 4, 806. भद्रकाली Baie. P. 8, 10, 30. von Menschen INDR. 3, 9. Hīp. 4, 57. Rāgh. 9, 21. 11, 89. Āk. 90, 19. Kāth. 10, 18. 22, 101. वानरः MB. 1, 2628. वाजिनाम् 3, 41047 (S. 571). कुञ्जराणाम् R. 2, 100, 10. 3, 52, 46. 76, 83. मृगशत्रोः 53, 48. — 2) m. a) *Wind*. — b) Bein. Garuda's Rāgān. im CKDr.

तरन्यु m. *ein Boot von bes. Baumart* Tāk. 4, 2, 43. तरालु Hār. 142. — Die 1ste Form zerlegt sich in तर + न्यु, die 2te geht auf तरू zurück.

तरी (von 1. तरू) Ucéval. zu Unādis. 4, 138. f. 1) *Boot, Schiff* AK. 1, 2, 2, 10. H. an. 2, 426. Hār. 39. वाह्ये तरिम् MB. 1, 4014. संसारनिमग्नवर्ततेरिकाष्टय विज्ञवे 12, 1682. योगतारेस्वप्याश्रिता PRAB. 102, 14. Auch तरी f. H. 877. nom. तरीम् Unādis. 3, 158. Vop. 3, 80. nom. तरी Tāk. 3, 353. MED. f. 40. MB. 1, 4228. Bhāg. P. 4, 8, 79. तरीम् MB. 1, 4229. तरीयु Āc. 3, 76. — 2) *Kleiderkorb* H. an. तरी Tāk. MED. — 3) *Saum eines Gewandes* H. an. तरी MED. — 4) तरी *ein Geräth zum Ausschöpfen des Wassers in einem Schiffe* (folgt bei H. unmittelbar nach dem Artikel *Boat*) Gātādh. im CKDr. — 5) तरी *Keule* Unādis. im CKDr. — 6) तरी *Rauch* CKDr. u. Wils. nach Tāk. 1, 1, 71. Hier ist aber अधिवाक्षः स्तरीः zu trennen.

तरिक 1) m. a) (von तरू) *Fährmann* Jāg. 2, 263. — b) *Floss, Boot* Tāk. 4, 2, 12; vgl. तरि. — 2) f. आ a) *Boot* Čabdār. im CKDr. — b) *Sahne, Rahm (was oben schwimmt)* Mahīdh. zu VS. 39, 5. Sch. zu Kāt. Ča. 26, 7, 50.

तरिकिन् (von तरिक *Boot*) m. *Fährmann* Wils.

तरिएय् तरिएयंति v. l. für तरएय् gāna कपडादि zu P. 3, 1, 27.

तरितरू nom. ag. von 1. तरू P. 7, 2, 34, Sch. — Vgl. तरीतरू, तरुतरू तरुतरू.

तरितव्य (von 1. तरू) adj. *überzusetzen: अनेन (लिखेन) तरितव्यम्* Ācv. Gās. 1, 12.

तरिता f. 1) *Zeigefinger* Čabdār. im CKDr. — 2) *eine Art Knoblauch* Kūlārṇavatāntara im CKDr. — 3) wohl *eine Form der Durga*: °पूजायत्त्र तन्त्रास. in Verz. d. Oxf. H. 95, b, 48. °धारणायत्त्र 96, b, 5; vgl. लिरिता. — Nach Wils. auch adj. *carried over or across*; aber das partic. vom caus. von तरू ist तरित.

तरित्रि (von 1. तरू) n. *Boot, Schiff* MB. 5, 2436.

तरित् (wie eben) 1) adj. *übersetzend u. s. w.* Die Form तरी findet sich in der verstümmelten Stelle AV. 5, 27, 6, wo VS. 27, 15 statt dessen स है liest. — 2) f. तरिप्पी *Boot, Schiff* falsche Lesart für तरप्पी H. 877.

तरिरथ (तरि + रथ) m. *Ruder* Hār. 144.

तरीतरू nom. ag. von 1. तरू P. 7, 2, 34, Sch. zur Erkl. von तरीष तरू Up. 4, 26, Sch. — Vgl. तरितरू.

तरीतु s. डुष्ट्रीतु.

तरीयंस् (von 1. तरू mit dem suff. des compar.) adj. *letzt durchdringend: नपस्त्रीयान्* RV. 5, 41, 12.

तरीष (von 1. तरू) Unādis. 4, 26. 1) m. a) *Boot, Schiff* Ucéval. Unādis. im CKDr. H. an. 3, 735. — b) *Ocean* Unādiv. im Saṃskṛitas. CKDr.

H. an. — c) *ein Etwas vermögender, zu Etwas befähigter Mann* (समर्थ) Unādiv. im Saṃskṛitas. — d) *eine schöne Erscheinung* (शोभनाकृति). — e) *Bemühung, Bestreben* (व्यवसाय) Unādis. im CKDr. H. an. — f) *Himmel* CKDr. und Wils. nach MED. — 2) f. हृ N. pr. einer Tochter Indra's CKDr. und Wils. nach MED. — MED. sh. 37 kennt die Bedd. 1, b. f. und 2, die Corrigenda bezeichnen aber तरीष als Fehler für तवीष.

तरीषन् (wie eben) *das Durchziehen; wie die meisten nomm. act. auf इषन् und इमन् nur im loc.: विश्वा शाश्वास्तरीषणि* RV. 4, 37, 7. 5, 10, 6.

1. तरू (wie eben) adj. so v. a. तरप्पी, nach SAJ. dagegen *Baum* (vgl. 2. तरू): संतुरुराणास्तरूषिः RV. 5, 44, 5; vgl. अंतुराणा तरूषिः 2, 39, 2. — Vgl. तरुम्.

2. तरू Unādis. 1, 7. m. 1) *Baum* Ucéval. AK. 2, 4, 4, 5. H. 1114. N. 12, 75. R. 6, 92, 115. Suča. 1, 332, 6. Rāgh. 3, 70. Āk. 32. Megh. 1, 30, 37. Hit. 9, 4. VARĀH. Brh. S. 3, 9, 11, 4. Vid. 300. In comp. mit dem damit verglichenen Dingem gāna व्याप्तादि zu P. 2, 1, 56. Dieses Wort, welches die ältere Sprache nicht kennt und welches auch bei Manu nicht erscheint, ist viell. aus त्रु, दारु hervorgegangen. — 2) N. pr. eines Sohnes des Manu Kākshusha MATSJA-P. in VP. 98, N. 4.

तरुकूणि m. *ein best. Vogel*, = वाग्गुट Tāk. 2, 5, 30.

तरुत m. N. pr. eines Mannes: दुसे वैल्ब्ये तरुते RV. 8, 46, 32. gāna गर्भादि zu P. 4, 1, 105. Ind. St. 1, 391. — Vgl. तारुतायणि, तारुत्य, तरुत.

तरुखाण्ड (तरू + खाण्ड) m. n. *Baumgruppe* Kīc. zu P. 4, 2, 38 (m.).

तरुषाण्ड n. R. 4, 13, 13. तरुषाण्डमध्ये Pānāt. 10, 3.

तरुतीवन (तरू + डीवन 5, b) n. *Baumwurzel* Čabdār. im CKDr.

तरुणा Un. 3, 54. 1) adj. f. तरुणी Pat. zu P. 4, 1, 15. RV. तरुणी gāna गौरादि zu P. 4, 1, 44. jung, zart; subst. *das Junge, eine junge Person, Jungling, ein junges Weib, Mädchen* AK. 2, 6, 4, 42, 8. Tāk. 2, 6, 2. H. 339, 311. an. 3, 205. MED. n. 49. Hār. 138. शिष्ठु RV. 4, 186, 7. 7, 4, 2. 10, 118, 1. कुमार AV. 3, 12, 7. Pār. Grēj. 3, 4. पुत्र MB. 1, 1679. श्रियं भुक्तायुषः लक्ष्य । तरुणा: प्रतिपद्यते 3, 3507. स चचार गदापाणिर्वृद्धो उपि तरुणो यथा 4, 1108. R. 4, 38, 19. Hit. 39, 19. I, 105. गतव्यसामयि पुंसा ये षामर्थ्या भवति ते तरुणा: Pānāt. I, 11. R. 4, 21, 13. तरुणं स्तनस्युम् AV. 12, 3, 37. Suča. 1, 73, 21. RV. 3, 35, 5. वृद्धस्य तरुणी विषम् Kān. 98. R. 3, 59, 15. Suča. 1, 313, 16. BHARTR. 1, 41, 3, 32. Hit. 42, 4. AMAR. 46. Sān. D. 53, 20. तरुणीभूत zur Jungfrau herangereift Daçak. in BENF. Chr. 186, 22. चाटाल० ein Kānḍāla - Jüngling Rāga-Tar. 6, 78. यातुधानतरुणी PRAB. 3, 12. पृष्ठु: AK. 2, 10, 23. P. 4, 2, 73. शोषधी: RV. 8, 43, 7. 19, 22. Suča. 1, 20, 5. शाक 229, 4. VARĀH. Brh. S. 47, 5. 68, 11. neu, frisch: मृदु Suča. 1, 191, 8. दृष्टि Kān. 64. angehend von einer Krankheit Suča. 2, 52, 16. शास्त्रात्रं तरुणं वर्तमाङ्गर्भनीषिणा: Kākrad. im CKDr. frisch, lebendig von einem Gefühle: तरुणकरुणापूर्णहृदय BHARTR. 3, 86. jung von der Sonne so v. a. nicht längst aufgegangen, nicht hoch am Himmel stehend (ebenso बालादित्य) MB. 1, 8081. 6, 280. 13, 3508. R. 3, 3, 22. 22, 21. 6, 86, 6. Kumāras. 3, 54. vom Monde so v. a. zunehmend BHARTR. 3, 84. — 2) m. a) *Ricinus communis* H. an. MED. RATNAM. 3. Rāgān. im CKDr. — b) *grober Kümmel* Rāgān. — c) = कुञ्जपुष्पं die Blüthe von Achyranthes aspera Tāk. 3, 3, 128. H. an. neutr. nach MED. — d) N. pr.